

Τάσος Ανθουλιάς

Η ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ

Η Μαδαγασκάρη είναι νησιωτική χώρα.
Είναι το τέταρτο σε μέγεθος νησί του κόσμου.
Βρίσκεται απέναντι από τη νοτιοανατολική ακτή
της Αφρικής δημιουργώντας με την ακτή της Μοζαμβίκης
τον διάυλο της Μαδαγασκάρης.

ΧΕΛΙΔΟΝΙ 2024

Η Μαδαγασκάρη έχει πληθυσμό 28 εκατομμύρια κατοίκων. Πρωτεύουσα του κράτους είναι η Ανταναναρίβο. Η οικονομία βασίζεται κυρίως στη γεωργία, στην αλιεία και στον τουρισμό. Απέκτησε την ανεξαρτησία της στις 26 Ιουνίου 1960 από τη Γαλλία, της οποίας υπήρξε αποικία. Χαρακτηρίζεται σήμερα από πολιτικές και κοινωνικές ταραχές.

Οι αρχικοί Μαλαγάσιοι ήρθαν στο νησί γύρω στο 500 μ.Χ. ως μέρος της προέλασης των Αυστραλομαλαισιανών με ειδικά κανό. Είναι άγνωστο αν υπήρχαν και από τότε άνθρωποι σε αυτό το νησί.

Οι κάτοικοι της Μαδαγασκάρης διαφέρουν από τους υπόλοιπους Αφρικανούς, καθώς οι καλύβες τους δεν είναι στρογγυλές αλλά ορθογώνιες και τα ρούχα τους είναι φτιαγμένα από φυτικές ίνες και όχι από δέρματα ζώων, όπως των Αφρικανών.

Οι Μπαντού, αγροκτηνοτρόφοι από την Ανατολική Αφρική, άρχισαν να μεταναστεύουν στο νησί από τον 6ο και τον 7ο αιώνα. Πολλά χρόνια από επιμειξίες δημιούργησαν τον λαό της Μαδαγασκάρης, ο οποίος μιλούσε κυρίως μαλαγασικά, μια αυστραλομαλαισιανή γλώσσα με επιρροές Μπαντού.

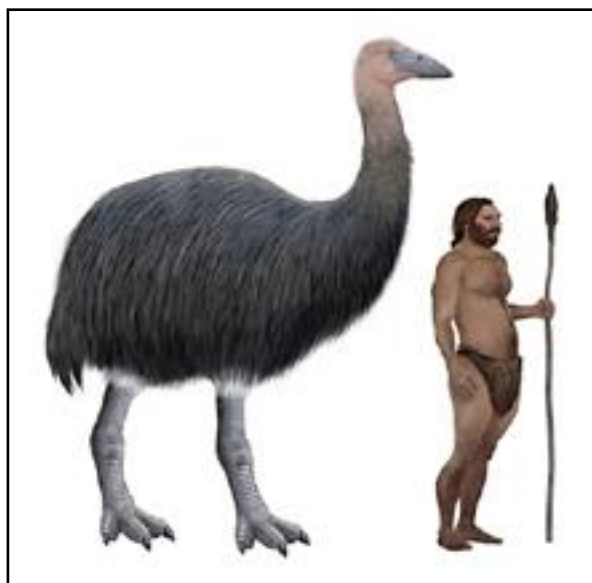

Ο πρώτος γνωστός συγκεντρωμένος πληθυσμός ανθρώπινων εποίκων εμφανίστηκε κατά μήκος της νοτιοανατολικής ακτής του νησιού. Οι πρώτοι άποικοι καθάριζαν τα παρθένα παράκτια τροπικά δάση για να έχουν τις δικές τους καλλιέργειες, όπως το ρύζι.

Αντιμετώπισαν τον πλούτο της μεγαπανίδας της Μαδαγασκάρης, συμπεριλαμβανομένων των γιγάντιων λεμούριων...

... των ελεφάντινων πουλιών...

... των γιγάντιων φόσα...

... και του ιπποπόταμου της Μαδαγασκάρης, που από τότε εξαφανίστηκαν λόγω του κυνηγιού και της καταστροφής των οικοτόπων τους.

Η γραπτή ιστορία της Μαδαγασκάρης ξεκινά μετά τον 7ο αιώνα μ.Χ. όταν Άραβες από το Ομάν ίδρυσαν εμπορικούς σταθμούς κατά μήκος της βορειοδυτικής ακτής. Εισηγάγαν τον Ισλαμισμό, την αραβική γραφή, την αραβική αστρολογία και άλλα πολιτιστικά στοιχεία. Άραβες μετανάστες επέβαλαν το πατριαρχικό σύστημα στην οικογένεια και στη διοίκηση στη Μαδαγασκάρη. Προτού έρθουν οι Άραβες, οι

Μαλαγάσιοι τηρούσαν το μητριαρχικό σύστημα των Πολυνησίων και την ισότητα για άνδρες και γυναίκες σε θέματα περιουσίας.

Από τον 15ο αιώνα οι Ευρωπαίοι ξεκίνησαν το εμπόριο μπαχαρικών, θέλοντας να αναμετρηθούν με τους Μουσουλμάνους σε αυτόν τον τομέα. Έτσι προσπέρασαν τη Μέση Ανατολή και έστειλαν φορτηγά πλοία γύρω από το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας, με προορισμό την Ινδία. Ο πρώτος Ευρωπαίος που πάτησε το πόδι του στη Μαδαγασκάρη ήταν ο Πορτογάλος Ντιόγκο Ντίας το 1500, όταν εξώκειλε το πλοίο του, που είχε προορισμό την Ινδία. Οι Πορτογάλοι συνέχισαν να έχουν εμπορικές σχέσεις με τους κατοίκους του νησιού και ονόμασαν το νησί Άγιο Λαυρέντιο. Τους επόμενους δύο αιώνες, οι Άγγλοι και οι Γάλλοι μάχονταν για την εγκαθίδρυση οικισμών στο νησί.

Την περίοδο από το 1680 ως το 1725 η Μαδαγασκάρη αποτέλεσε ορμητήριο πειρατών. Πολλοί άτυχοι ναυτικοί ναυάγησαν και αποκλείστηκαν στο νησί. Όσοι επέζησαν εγκαταστάθηκαν και έζησαν μαζί με τους αυτόχθονες ή πιο συχνά ίδρυσαν γαλλικές και αγγλικές αποικίες στο νησί ή πειρατικά καταλύματα και έγιναν και οι ίδιοι πειρατές. Μία τέτοια περίπτωση ήταν του Ρόμπερτ Ντράρι, ο οποίος έγραψε ημερολόγιο, που αποτελεί τη μόνη γραπτή απεικόνιση της ζωής στα νότια του νησιού στη διάρκεια του 18ου αιώνα.

Η 33χρονη βασιλεία της Βασίλισσας Ραναβαλόνα της Ωμής, χήρας του Ραντάμα Α΄, ξεκίνησε με τη δολοφονία του κληρονόμου του νεκρού Βασιλιά και όλων των συγγενών τους. Οι αριστοκράτες και οι μάγοι κέρδισαν ξανά εξουσία και δύναμη. Η βασίλισσα ακολούθησε αντιβρετανική πολιτική. Απαγόρευσε τον χριστιανισμό, απέλασε τους Βρετανούς ιεραποστόλους και ακύρωσε τις συμφωνίες που είχε υπογράψει ο προκάτοχός της με τη Βρετανία.

Στα χρόνια της καταργήθηκαν οι νόμοι του Ραντάμα και επανήλθε το παλαιό σύστημα της δίκης μέσω δοκιμασίας. Αυτό το σύστημα βασιζόταν στην πρακτική ότι άνθρωποι που τελούσαν εγκλήματα –οι περισσότεροι παραπέμπονταν σε δίκη για τέλεση χριστιανικών εθίμων– έπρεπε να πιούν το δηλητήριο του δέντρου τάνγκενα. Όσοι –ελάχιστοι– κατάφερναν να μην πεθάνουν μετά τη δοκιμασία αυτή, οι αρχές τους κήρυτταν αθώους.

Οι Χριστιανοί της Μαδαγασκάρης κάνουν λόγο για τα «Χρόνια που η Γη ήταν Μαύρη», αναφερόμενοι στην περίοδο αυτή. 150.000 Χριστιανοί υπολογίζεται ότι βρήκαν το θάνατο κατά την περίοδο της βασιλείας της Ραναβαλόνα της Ωμής, ενώ η απομόνωση του νησιού μεγάλωσε και το εμπόριο με άλλες χώρες σταμάτησε.

Ο καθεδρικός ναός Αντοχάλο κτίστηκε αργότερα σε ένα βράχο στο Ανταναναρίβο όπου η Ραναβαλόνα είχε κάψει χριστιανούς.

Εν αγνοία της Βασίλισσας, ο γιος και κληρονόμος της, Ραντάμα Β΄, παρακολουθούσε μυστικά εκδηλώσεις της Καθολικής Εκκλησίας. Ο νεαρός μεγάλωσε υπό την επιρροή Γάλλων πολιτών στο Ανταναναρίβο. Η Ραναβαλόνα η Ωμή πέθανε το 1861. Στη διάρκεια της βραχύβιας βασιλείας του Ραντάμα Β΄ επαναφέρθηκαν οι μεταρρυθμίσεις του Ραντάμα Α΄. Επίσης, ο βασιλιάς προσκάλεσε ξανά τους Χριστιανούς ιεραποστόλους και τους ξένους να επιστρέψουν στο νησί και ακολούθησε γενικά φιλελεύθερη πολιτική.

Μετά από πραξικόπημα ο Ραντάμα Β΄ σκοτώθηκε με στραγγαλισμό. Ακολούθησαν 32 χρόνια της μοναρχίας των Μερίνα με τρεις διαδοχικές βασίλισσες. Στη διάρκεια αυτή εξαπλώθηκαν η Αγγλική και η Γαλλική γλώσσα, καθώς και ο Χριστιανισμός. Το τέλος της μοναρχίας ήρθε μετά την απόβαση Γάλλων το

1895. Το 1896 ψηφίστηκε από το Γαλλικό Κοινοβούλιο η προσάρτηση της Μαδαγασκάρης.

Το 1947 ξέσπασε εθνικιστική εξέγερση από τους ιθαγενείς, η οποία καταπνίγηκε από τους Γάλλους με 80 ως 90 χιλιάδες νεκρούς. Το 1956 το νησί οδηγήθηκε με ειρηνικό τρόπο προς την ανεξαρτησία του και τελικά το 1960 η χώρα έγινε πλήρως ανεξάρτητη. Ο Τσιρανάνα ήταν ο πρώτος Πρόεδρος του νησιού και επέβαλε μονοκομματικό καθεστώς σε μια μορφή κομμουνισμού.

Μετά το 1972 και μέχρι σήμερα η Μαδαγασκάρη πέρασε πολλές ταραχές, πολιτικές συγκρούσεις και πραξικοπήματα.

Στη φωτογραφία η πρωτεύουσα της Μαδαγασκάρης Ανταναναρίβο.

